

Enkele hoofdlijnen waar het Wervel en het nieuwe boek om gaat.
Punten voor te leggen aan Minister-President Kris Peeters en Europees Parlementslid Bart Staes.

Wervel werkt sinds 1990 voor een ander landbouwbeleid, voor een socialer en meer ecologisch verantwoord landbouwmodel, zowel in Europa als wereldwijd.

Eén van de cruciale punten hierin zijn voor Wervel de internationale veevoederstromen en het doorbreken van de regionale, ecologische kringlopen. Als een rode draad doorheen 17 jaar Wervel lopen dan ook analyse en alternatieven voor de enorme toevloed van soja (en andere veevoedergrondstoffen) enerzijds, consumptie en hoge export van vlees (en mestproblemen) anderzijds. De penibele situatie van boer en boerin aan beide kanten van de oceaan staan voor ons hierbij centraal.

In deze lijn van werken, analyseren en alternatieven voorstellen, publiceerde Wervel de laatste jaren twee sojaboeken.

1. In 2005 'Kruisende schepen in de nacht. Soja over de oceaan', met vertaling in het Portugees (november 2006). In dit boek wordt vooral het economische, ecologische en sociale probleem toegelicht, zowel in Brazilië als in Vlaanderen/Europa. Deelstaat Paraná in Zuid-Brazilië besliste begin september 2007 om 2600 exemplaren van dit boek te herdrukken en aan alle publieke scholen en bibliotheken van Paraná te bezorgen.
2. 16 september 2007 publiceren we met een instaptheater en in aanwezigheid van politici en een directeur van Carrefour het tweede boek 'Dageraad over de akkers. Soja anders.' Dit boek wordt momenteel ook in het Portugees vertaald en zal in Brazilië verspreid worden.

In het tweede boek worden de creativiteit en alternatieven beschreven die boeren individueel of collectief ontplooiën, zowel in Brazilië als in Vlaanderen/Europa. De focus blijven de eiwitstromen en de vermindering ervan. Dus ook de hoge consumptie van vlees en de Vlaamse exportbelangen worden gethematiseerd als ecologisch onhoudbaar en op planetair vlak asociaal.

Van de alternatieven die in Vlaanderen door boeren worden uitgeprobeerd en in het boek beschreven, willen we het volgende uitlichten:

- tal van melkveehouders schakelden over op gras-klaver. Op deze wijze kan de monocultuur van maïs (energie) en de import van soja (eiwitten) verminderd worden. En wordt uiteraard de ecologische kringloop hersteld. Met hoge veevoederprijzen wordt deze piste in de toekomst voor boeren economisch nog interessanter. Wij verwachten dan ook van het Vlaamse landbouwbeleid een continuering van deze mogelijkheid om steun aan boeren die de omslag willen doen.
- Vervanging van eiwitten voor kippen en varkens is moeilijker. Wervel is in gesprek met boeren en wetenschappers om onderzoek en experimenten te doen met lupinen, koolzaad, amarant, hennep en andere teelten. Het zou het werk, zowel van boeren, onderzoeksinstituten als van Wervel sterk ondersteunen, wanneer de Vlaamse overheid dit zoekproces zou ondersteunen. Heeft het ILVO hiervoor geen mogelijkheden of zijn er andere financieringsbronnen?
- Momenteel zijn er een 15-tal mensen (waarvan 7 in Vlaanderen) in België bezig met de teelt van hennep. Voor Wervel is de herontdekking van deze teelt veelbelovend, zowel voor hoogwaardige olie, vezels en als eiwitbron voor eigen veevoer. De EU geeft zelfs subsidies voor deze teelt, als de vezels verwerkt worden, maar in

Vlaanderen/België zijn er geen vezelverwerkers en bestaan er nog juridische obstakels om henneproducten met zeer lage THC-inhoud voor menselijke voeding te introduceren. Zoals in andere regio's in Europa kan ook hierbij de overheid stimulerend zijn. Mogen we van de Vlaamse overheid initiatieven i.v.m. deze veelbelovende teelt verwachten?

- De Vlaamse consument eet doorgaans te veel vlees. Dat is noch goed voor zijn gezondheid, noch voor de draagkracht van de aarde. Vooral omdat de tendens om meer vlees te eten globaliseert (China en co). We verwachten van de Vlaamse overheid initiatieven om rond dit cruciale probleem van eiwitinefficiëntie (van massale omzetting van plantaardige naar dierlijke eiwitten) en van de te hoge consumptie van dierlijke eiwitten (sensibiliserings)initiatieven te nemen. We weten dat dit moeilijk ligt in de publieke opinie -zeker bij boeren- maar we vinden het een cruciaal agendapunt voor de volgende decennia. In deze sensibilisering vinden we het belangrijk om het vleesminderen niet automatisch door geïmporteerde sojaproducten te vervangen, maar om regionale alternatieven te promoten: lupine, kemp, amarant, ...
- De wereld is het laatste jaar in de ban van 'groene' energie. Het landbouw- en voedsellandschap wordt er ingrijpend door veranderd. Vooral biodiesel en ethanol verhitten de geesten van investeerders. Wij vragen de Vlaamse overheid om zogenaamde alternatieven kritisch te evalueren. Concreet: kan een biodieselfabriek in de Gentse haven, met geïmporteerd koolzaad uit Canada en soja uit Brazilië 'duurzaam' genoemd worden?

Brussel, Wervel, 16 september 2007.